

BLU360 1 Bacheloroppgave

Kandidat 57

Oppgaver	Oppgavetype	Vurdering	Status
i Informasjon	Dokument	Automatisk poengsum	Lever
1 Opplasting av bacheloroppgave	Filopplasting	Manuell poengsum	Lever
2 Opplasting av samtykkeskjema	Filopplasting	Manuell poengsum	Lever

BLU360 1 Bacheloroppgave

Emnekode	BLU360	PDF opprettet	24.08.2016 10:53
Vurderingsform	BLU360	Opprettet av	Hilde Lyster
Starttidspunkt:	12.05.2016 08:45	Antall sider	38
Sluttidspunkt:	02.06.2016 13:45	Oppgaver inkludert	Ja
Sensurfrist	201606230000	Skriv ut automatisk rettede	Ja

Seksjon 1

Informasjon

Eksamensinformasjon:

[Eksamensinformasjon for innlevering](#)

Forside:

[Framsidedmal Bachelor-mal med Nord logo](#)

Samtykkeskjema:

[Samtykke til Nord universitets' bruk av prosjekt, kandidat bachelor og masteroppgaver](#)

Opplasting av bacheloroppgave

Opplasting bacheloroppgave

Last opp pdf.-filen her. Maks én fil.

BESVARELSE

Filopplasting

Filnavn	5247175_cand-3270267_5224938
Filtype	pdf
Filstørrelse	853.643 KB
Opplastingstid	02.06.2016 10:25:06

Neste side
Besvarelse
vedlagt

BACHELOROPPGAVE

Emnekode:BLU360

Kandidatnr.: Stine Holmli Østborg

Grovmotorisk utvikling i utemiljøet

Hvordan kan pedagogisk leder tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet hos barn i alderen 5-6år?

Gross motor development in the outdoor area

How can a pedagogical leader organize to develop 5-6 year old children's gross motor skills in the outdoor environment?

Dato: 02.06.15

Totalt antall sider: 31

Forord

I løpet av mitt treårige løp på barnehagelærerutdanningen har jeg blitt interessert i utemiljøet, og hvordan man på best mulig måte kan tilrettelegge for at barn i alderen 5-6 år kan utvikle grovmotorikken sin. Det å ha grovmotorikken på plass er viktig for barnet her og nå, men også senere i livet, og derfor er det å tilrettelegg for at barna har muligheten til å utvikle grovmotorikken ute viktig. Jeg synes dette temaet er svært interessant og svært viktig, og ønsker dermed å vite hvordan de utvalgte pedagogiske lederne arbeider med dette i sin barnehage. Jeg mener det er viktig som pedagogisk leder å ha kunnskaper innen dette feltet.

Jeg vil rette en stor takk til mine informanter som stilte opp og viste stor engasjement i intervjuene. Jeg vil også takke min veileder Karin Kippe for gode veiledninger og tilbakemeldinger underveis i denne prosessen. Du har vært positiv og engasjert gjennom hele prosessen, og dette har vært til stor hjelp. Ikke minst takk til familie og venner for god støtte gjennom skriveprosessen.

Tusen takk!

Levanger, Juni 2016

Stine Holmli Østborg

Sammendrag

I denne oppgaven har jeg belyst viktigheten med å tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken hos barn i 5-6 års alderen, og sett nærmere på hvordan dette gjøres ved å intervjuer to pedagogiske ledere i to utvalgte barnehager. Problemstillingen er valgt på bakgrunn av at jeg er veldig interessert i dette teamet, og på bakgrunn av at jeg ønsker økt kunnskap innen temaet. For å få gode svar på oppgaven min valgte jeg som sagt to pedagogisk ledere i to ulike barnehager. For å belyse viktigheten med å tilrettelegge utviklingen i grovmotorikken hos barn i 5-6 års alderen har jeg benyttet meg av kvalitativ forskningsmetode i form av intervju. Intervjuene ble semistrukturert da jeg på forhånd hadde skrevet ned spørsmålene, men det er også åpent for oppfølgingsspørsmål om det skulle være nødvendig.

Resultatet av mine undersøkelser vil bli belyst i teksten og drøftes opp mot relevant teori, og til slutt kommer jeg frem til en konklusjon på problemstillingen. Barnehagene arbeider stort sett på samme måte, der utemiljøet er noe ulike. Selv om det er ulikheter mellom utemiljøet i barnehagene, har begge forhold for å arbeide med tilrettelegging av å utvikle grovmotorikken.

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	3
1. Innledning.....	4
1.1 Oppgavens oppbygning.....	5
1.2 Avgrensning av teori.....	5
1.3 Begrepsavklaring	5
1.3.1 Pedagogisk leder.....	5
1.3.2 Grovmotorikk.....	6
2. Teori	6
2.1 Grovmotorikk	6
2.2 Barnehagens utemiljø	7
2.2.1 Barns muligheter i barnehagens uteområde.....	7
2.2.2 Barns muligheter i barnehagens nærmiljø	9
2.3 Pedagogisk leders rolle	10
2.3.1 Motivasjon	10
2.3.2 Mestring.....	11
3. Metode.....	12
3.1 Valg av metode.....	12
3.2 Utvalg.....	12
3.3 Framgangsmåte	13
3.4 Intervju og intervjuguide.....	13
3.5 Analyse av datamateriell.....	13
3.6 Etske hensyn.....	13
3.7 Relevans og pålitelighet	14
4. Resultat	14
4.1 Å arbeide med grovmotorikk.....	14
4.2 Tilrettelegging.....	15
4.3 Muligheter for barn i uteområdet og nærmiljøet	16
4.4 Pedagogisk leders rolle	17
5. Drøfting	18
5.1 Å arbeide med grovmotorikk.....	18
5.2 Tilrettelegging	19
5.3 Muligheter for barn i uteområdet og nærmiljøet	21
5.4 Pedagogisk leders rolle	22
6. Konklusjon	24
6.1 Videre forskning	24
7. Referanseliste	25
8. Vedlegg.....	28
8.1 Intervjuguide.....	28
8.2 Samtykkeskjema	30

1. Innledning

Etter tre år på Nord Universitet har jeg opplevd og erfart mye. Det er mange grunner for at jeg valgte akkurat dette teamet for oppgaven. Først og fremst på bakgrunn av at jeg selv er opptatt av at alle barna skal ha en aktiv barnehagehverdag ute i barnehagen, der de har muligheten til å bruke kroppen sin og å få utviklet grovmotorikken sin. Jeg valgte barn i alderen 5-6 år med tanke på at det er viktig for dem og begynne å få en god motorikk. De faller inn under fasen grunnleggende, naturlige bevegelser, og det er et viktig grunnlag for barnets senere problemløsning, prestasjonsevne, kontaktskapende virksomhet og læringsberedskap. Det er også viktig for barna at denne fasen er godt utviklet til de begynner på skolen, for da går de over til ferdighetsrelaterte bevegelser (Moen & Sivertsen, 1999:34). I dag går 9 av 10 barn i barnehagen (SSB, 2012), og bruker store deler av dagen sin der. Derfor kreves det kompetanse, kunnskaper og erfaringer fra de ansatte i barnehagen om motorisk utvikling og hvilken betydning det har for barna senere i livet. Det blir dermed også viktig å kunne tilrettelegge for grovmotorikk hos barn i alderen 5-6 år.

Barnehageloven fastslår følgende: ”Barnehagen skal gi muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter” (Barnehageloven, 2005 §2 Barnehagens innhold, 2.ledd). I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det mer utfyllende om akkurat dette. Rammeplan vektlegger at ”Barnehagen skal ha areal nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaringer, sanseerfaringer og mulighet for læring og mestring” (Kunnskapsdepartementet, 2011:22). I både rammeplanen og barnehageloven at lekens betydning har mye å si for barns utvikling på alle måter. Det er derfor viktig at personalet har en felles forståelse og tolkning av disse formuleringene, slik at de jobber mot et felles mål. Ut ifra disse formuleringene har barnehagene ulike syn på hva som bør vektlegges. Grovmotorikken er viktig på grunn av at den har betydning for barnets helhetlige utvikling og for senere i livet når de går over til skolen. Jeg finner dette interessant og vil se på hvordan en kan legge til rette for utvikling av grovmotorikken. Min problemstilling blir derfor:

” Hvordan kan pedagogisk leder tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken hos barn i alderen 5-6 år?”

1.1 Oppgavens oppbygning

Jeg har forsøkt å finne svar på hvordan pedagogisk leder kan tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet hos barn i alderen 5-6 år. I teorikapittelet har jeg sett nærmere på barns motorisk utvikling, både fin- og grovmotorikk, men grovmotorikk har blitt mest vektlagt med tanke på min problemstilling. Jeg har også gått nærmere inn på barnehagens utemiljø, både uteområdet og nærmiljøet, pedagogisk leders rolle og motivasjon og mestring.

For å finne svar på min problemstilling har jeg hatt intervju med to pedagogiske ledere i ulike barnehager. I metodekapittelet vil oppgavens datainnsamlingsmetode bli beskrevet, både i forhold til valg av metode og hvorfor. Videre har jeg gjort rede for resultatene av mine intervju i eget kapittel. Til slutt kommer drøftingskapittelet hvor jeg har analysert og drøftet resultatene fra intervjuene med relevant teori, og kommet med en konklusjon av problemstillingen.

1.2 Avgrensning av teori

I denne oppgaven ønsker jeg å komme fram til hvordan pedagogisk leder kan tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet hos barn i alderen 5-6 år, og hvilken betydning dette har for videre utvikling av ferdigheter og resten av barnets utvikling. I oppgaven legger jeg størst fokus på barns grovmotoriske utvikling og barnehagens utemiljø. Det blir også nevnt litt om finmotorikk, men det er begrenset med tanke på oppgavens omfang. Fokuset er rettet mot utemiljøet på grunn av at det er det jeg synes er mest interessant med tanke på å tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken, og utemiljøet gir større muligheter for det enn innemiljøet. Det er også ulike oppfatninger over hva som betraktes som barnehagens utemiljø. Utemiljøet kan formuleres på to ulike måter, barnehagens uteområde og nærområdet. Uterommet er det området som er avgrenset i barnehagens bygningsmasse, mens nærområdet beskriver andre omgivelser barnehagen tar i bruk, som for eksempel skogen, fjæren og fjellet (Storli, 2011:325).

1.3 Begrepsavklaring

1.3.1 Pedagogisk leder

” Styrer og pedagogisk leder har et særlig ansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og utvikling av barnehagens oppgaver og innhold. De er også ansvarlige for å veilede det øvrige personalet slik at alle får en felles forståelse av barnehagens ansvar og oppgaver” (Kunnskapsdepartementet, 2011).

1.3.2 Grovmotorikk

Grovmotorikk er den delen som omfatter utviklingen av grunnleggende bevegelsesferdigheter som å gå, løpe, hoppe, hinke, kaste etc. (Moen & Jacobsen, 2007).

2. Teori

I dette kapittelet vil jeg ta for meg den teorien som jeg mener er relevant for temaet. I løpet av denne teoridelen vil jeg presentere noen sentrale begreper for både problemstillingen og undersøkelsen.

2.1 Grovmotorikk

Vi kan dele den motoriske utviklingen i fire ulike faser etter særpreget til bevegelsene, og etter hvor langt hvert enkelt barn har kommet i vekst, modning og læring. Disse fire fasene er refleksiv-, modningsbestemt-, grunnleggende og naturlige-, og ferdighetsrelaterte bevegelser. Grunnleggende og naturlige bevegelsesfasen er den fasen 5-6 åringene faller inn under. Denne fasen varer fra barnet er 2-3 år til 6-7 år, før barnet igjen skal over i fase fire som er ferdighetsrelaterte bevegelser. Derfor er det viktig at barna har godt utviklet grunnleggende og naturlige bevegelser (Jagtøien & Hansen, 2000: 59-60). I følge Jagtøien og Hansen (2000) vil bevegelsene i denne fasen være avhengig av at miljøet er rikt og virker allsidig utfordrende, da vil barnet utvikle flere grunnleggende, naturlige bevegelser som å løpe, hoppe, hinke, kaste, fange, slenge, skli, dra, skyve, løfte, bære, snurre etc. Ved at barna prøver og øver seg blir kvaliteten på bevegelsene bedre (Jagtøien & Hansen, 2000:65). I den grunnleggende og naturlige bevegelsesfasen sier Moen & Sivertsen (1999) at det er denne fasen det legges et viktig grunnlag for barnets senere problemløsning, prestasjonsevne, kontaktskapende virksomhet og læringsberedskap (Moen & Sivertsen, 1999:34). Dette viser altså hvor viktig det er at de som jobber i barnehagen støtter barna, og legger til rette for at de får muligheten til å få en god utviklet motorikk. For etter barnet har blitt 6 år, begynner barnet på skolen, og skal videre over i ferdighetsrelaterte bevegelser, og det krever at barnet har de grunnleggende bevegelsene godt utviklet. Dette har mye å si for videre utvikling av ferdigheter hos barna (Moen & Sivertsen, 1999:35).

Videre kan vi dele motorisk utvikling inn i to hoveddeler: grov- og finmotorikk.

Grovmotorikk er den delen som omfatter utviklingen av grunnleggende bevegelsesferdigheter som å gå, løpe, hoppe, hinke, kaste etc. (Moen & Jacobsen, 2007). En definisjon på grovmotorikk kan være ” Bevegelser som utføres av store muskelgrupper, og som krever mindre grad av presisjon enn finmotorikk ” (Magill, 1993, referert i Osnes, Skaug, & Kaarby, 2012:112). Finmotorikk kan defineres som en bevegelse som en utfører med mindre

muskelgrupper, og krever stor grad av presisjon (Osnes et.al, 2012:112).

Haywood (1993) definerer motorisk utvikling på følgende måte” Den sekvensielle, kontinuerlige, aldersrelaterte prosessen hvor et individ avanserer fra enkel bevegelse til kompliserte motoriske ferdigheter.” Endringen som skjer med kroppen motorisk sett, den kan enten være kvantitativ, altså utvikler nye ferdigheter, eller den kan være kvalitativ, altså forbedring av allerede utviklet ferdigheter (Haywood, referert i Sigmundsson & Pedersen, 2000:15).

I 5-6 årsalderen er interessen for grovmotoriske aktiviteter fortsatt veldig store. Femåringene går ikke rett frem lengre, de hopper og danser seg bortover på forskjellige måter. Barnet klarer ikke å unngå å gå på stener og streker osv. De hopper og klatrer høyt i trær og kommer seg fram i all sags terreng (Moen & Sivertsen, 1999:87).

Når barna er i 5-6 årene er det ulike bevegelsesmønstre de bør mestre, og det er blant annet at barnet bør vise god fotavvikling, løpe med stadig mer tydelig svevefase, stå på ett bein, høyre og venstre, løpe opp og ned trapper, sykle på tohjulssykkel og har vektoverføring fra den ene foten til den andre under kast etc. (Moen & Sivertsen, 1999:88).

Videre forskning viser at motorikk og akademisk skriving påvirker hverandre. Wang poengterer i sine funn at det er mulig å se sammenheng mellom både språklig utvikling og motorikk og språklig utvikling og atferdsvansker hos barna. Hun forteller videre at de vet lite om de eksakte årsakssammenhengene, og påpeker at det kan være vanskelig å se den praktiske betydningen av det man gjør (Wang, 2014).

2.2 Barnehagens utemiljø

I rammeplanen står det følgende” Barnehagen skal ha areal nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaringer, sanseerfaringer og mulighet for læring og mestring” (Kunnskapsdepartementet, 2011:22). Det er viktig at barnehagene har et utemiljø som er stort nok slik at 5-6 åringene har muligheten til å bruke kroppen sin. Det å kunne løpe på en asfalt, rulle ned en bakke, eller spille fotball er med på å fremme bevegelsesglede, og her får barna muligheten for å mestre og lære seg nye ting.

2.2.1 Barns muligheter i barnehagens uteområde

Uteområdet i barnehagen er avgrenset til det som er innenfor gjerdet rundt barnehagens bygningsmasse (Storli, 2011:325). Den viktigste funksjonen for uteområdet er at det gir barna muligheten for å bruke kroppen sin (Thorbergesen, 2012:55).

For at alle barn skal ha gode muligheter for å delta i lek og andre aktiviteter må det fysiske miljøet være utformet til det. Uteområdet i barnehagen må helst være utformet slik at

barn i alle aldre og med ulike ferdighetsnivå kan bruke de samme utearealene (Storli, 2011:330). Et uteområdet med innslag av natur er en viktig faktor, og i en forskningsrapport kalt ”Ute på Dagis” slår svenske forskere fast at ”Barn som oppholder seg i et miljø med mye innslag av natur, har bedre konsentrasjonsevne, bedre motorikk, er mindre syke og har en mer utviklet lek enn barn som for det meste oppholder seg innendørs eller som ikke har tilgang til natur på lekeplassen” (Grahn, Mårtensson, Lindblad, Nilsson & Ekman, 1997, referert i Storli, 2011:331).

Barnehagens uteområde skal helst være utformet slik at den kan inspirere 5-6 åringene til lek som støtter deres helhetlige utvikling, og her faller den motoriske utviklingen også inn (Storli, 2011:331).

Læringslandskap er en didaktisk modell. Den består av landskapselementer som inviterer til fysisk aktivitet som igjen påvirker motorisk utvikling. Under landskapselementer finner man topografi som er sletter, helning og kuperhet, og vegetasjon som blant annet er trær, busker, urter, gras, mose og lav. Deretter kommer fysisk aktivitet, og under denne kategorien ligger grunnleggende bevegelser som blant annet er å gå, løpe, hoppe etc., og oppgaver som er problemløsende, åpne, lek og frilek som går på voksenrollen. Dette påvirker den motoriske utviklingen, og her finner man motoriske ferdigheter og motoriske egenskaper. For at det skal stimulere til motorisk utvikling hos 5-6 åringen, må læringsmiljøet være tilfredsstillende, utfordrende og tilpasset denne alderen (Fjørtoft, 2011:179-180). Undersøkelsen til Fjørtoft viser følgende: ”Lek og fysisk aktivitet i et variert landskap fremmer motorisk utvikling hos førskolebarn i større grad enn lek på en tradisjonell lekeplass” (Fjørtoft, 2000a, 2001; Grahn et.al., 1997, referert i Fjørtoft, 2011:178). Frost (1992) hevder at de største barna ikke får tilfredsstillt sitt behov for bevegelseslek ved de fleste tradisjonelle lekeplasser, og at de har for få utfordringer og for få åpne og problemløsende oppgaver (Frost (1992) referert i Fjørtoft, 2011:178).

Når barna får ut å leke er det den fysiske og grovmotoriske leken som er mest dominerende, og derfor blir det viktig at de største barna har mye tid ute i løpet barnehagehverdagen. Uterommet i barnehagen bør tilby barna å løpe rundt eller sykle i stor fart. De ulike lekeapparatene i barnehagen kan være klatrestativ, husker og sklier som er etablert for å forsterke barns mulighet til fysisk aktiv lek. Det er lek i uterommet som blir sett på som barnehagens viktigste rom for å stimulere barnets grovmotoriske utvikling. For å lære seg de grunnleggende, naturlige bevegelsene trenger barna handlingsrom for denne type lek i uteområdet (Storli,2011:331).

I forhold til valg av ulike lekeapparat er det lurt å tenke på at apparatet helst bør ha

mange muligheter og som gir utfordringer over tid. Et statisk klatrestativ kan fort bli for kjedelig og oppbrukt for de største barna (Thorbergesen, 2012:55). Det er også viktig å tenke på at det ikke bare er lek med faste lekeutstyr som er viktig, men også lek med løse lekeutstyr. Noren – Björn (1993), fant ut at når barna oppholder seg på områder som er tilrettelagt for lek, så bruker de bare en liten prosent av den totale tiden sin på stasjonære lekeapparater. Hvis barn selv får velge, foretrekker de løse lekematerialer og mindre leker som de kan frakte med seg og som de kan bruke på forskjellige steder og ulike vis i leken. Det er viktig med både sykler, sparkesykler, lekebiler, bøtter etc. i barnehagen. Dette bidrar til at uteområdet i barnehagen ikke blir for kjedelig, og dette er svært viktig med tanke på 5-6 åringene, som har lekt i det samme uteområdet fra de har startet i barnehagen som liten (Noren (1993) referert i Storli, 2010:332).

2.2.2 Barns muligheter i barnehagens nærmiljø

”Allsidig lek i variert naturterreng har en positiv effekt på barns motoriske utvikling” (Fjørtoft,2000a,b referat i Wilhelmsen og Holthe, 2010: 127).

Med begrepet nærmiljø menes et miljø som i seg selv er delvis upåvirket av planlegging og bearbeiding av mennesker. Mange barnehager ligger langt unna slike nærmiljø, men det finnes samtidig barnehager som ligger i gåavstand til sine naturområder, og det er da viktig å utnytte muligheten så mye som mulig. Ingenting kan erstatte de utfordringene nærmiljøet har å by på. Det kan for eksempel være variert terreng, variasjon i årstider, skiftninger i værforhold, mye løst materiale, store muligheter for utfoldelse, og stimulering for fantasien. Både sansene og bevegelseevnen utfordres, og barn skaffer seg nye og gode opplevelser, erfaringer og kunnskaper (Moen & Sivertsen, 1999:175-176). Det er viktig i forhold til de eldste barna som har vært i barnehagen kanskje fra de var bare året gammelt, der uteområdet i barnehagen ikke gir like mange utfordringer som deres nærområde gjør.

Variasjon i naturen som områder med mye ulendt terreng, hauger, kratt og veltede trær, dette er kvaliteter som stimulerer ulike aktivitetsbehov hos barna. Et slik områder er mer motorisk stimulerende enn for eksempel områder med flat plen og høye trær. Viktig å ikke ukritisk si at noen typer områder er bedre enn andre, det avhenger helt hvilken aktiviteter man planlegger å gjøre. For eksempel kan åpne flater invitere barna til løpe og fange (Hagen, 2011:344).

Det finnes mange forskjellige utfordringer for de eldste barna i barnehagens nærmiljø, for nærmiljøet i seg selv er en utfordring. Med blant annet ujevnt og forskjellige underlag å

bevege seg på, sti, skogbunn, gressbakke, og ulike trær, busker, stokker, stubber, steiner, kongler, bark og andre materialer. Ute i naturen er det viktig at miljøet blir tilrettelagt på en måte at de grunnleggende bevegelsene/ naturlige aktivitetene blir utviklet hos de eldste barna (Moen & Sivertsen, 1999: 177-178).

2.3 Pedagogisk leders rolle

”Lærerprofesjonens oppgave handler om å ville på vegne av barna, se alle, snakke med, bekrefte og berike barnas hverdag slik at hvert enkelt barn opplever en mestringsfull hverdag der de mestrer ulike ting hver dag” (Meld. St. 14, 2012-2012:94).

I fysisk fostring må pedagogisk leder sammen med andre ansatte etablere en barnehage i trygge og utfordrende omgivelser som gir all barn uansett kjønn og andre forutsetninger, muligheter for lek og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Da blir det viktig å sette av tid til og lytte og ha en samtale med barna, og at vi tar med barna inn i planlegging, tilrettelegging og vurdering av forskjellige leker og andre aktiviteter i forskjellige miljøer. Det er også viktig at vi i barnehagen har kunnskaper om blant annet barns utvikling, barns medvirkning, bevegelseslek og læring osv. Vi må også blant annet ha evnen til å lytte, observere og kommunisere (Moen & Jacobsen, 2007:29). Dette er med på å kunne gi utfordringer og utvikle barns grovmotorikk i ut i fra deres egen ferdighetsnivå og forutsetninger.

Gjennom pedagogens holdninger og væremåte styrkes eller svekkes barns naturlige driv til å oppleve og lære. Det er viktig å styrke lysten til aktivitet og nye utfordring så tidlig som mulig. Dette kan en gjøre ved å utnytte ”her og nå situasjonene”, eller ved at en legger til rette for profesjonelt ved å strukturere et bevegelsesmiljø der barna blir møtt ut fra deres behov. En kan også aktivere barna, og gi de tilbakemelding på deres ferdigheter i en atmosfære preget av glede, moro og fryd (Moen & Jacobsen, 2007:30).

I leksammenheng er det viktig at den pedagogiske leder og andre voksne i barnehagen finner en balansegang mellom det å la barna vær i fred i leken, gi støtte og hjelpe i leken, og det å se hver enkelt barn i leken. Det er også viktig at pedagoger kan stimulere barn til å oppleve og erfare leken som spennende, men også utfordrerne, og det er viktig at barnehagen er et trygt og godt sted å være for barna (Lillemyr, 2012:232).

2.3.1 Motivasjon

”Motivasjon er en indre drift som igangsetter, er retningsgivende for og opprettholde læring” (Asbjørnsen, Manger & Ogden, 1999 referert i Jagtøien & Hansen 2000:117). Gotvassli (2013:151) definerer motivasjon som en drivkraft bak en viljebestemt handling. Gotvassli

(2013) mener det er en kraft som driver oss til å gjøre det vi gjør til enhver tid.

En viktig faktor for å oppnå aktivitet, for å holde aktiviteten i gang og for å gi aktiviteten mål og mening, er det å være motivert. Hvis barnet ikke er motivert vil det påvirke aktiviteten de holder på med. De mister også viljen til å øve, og deres muligheter til å mestre aktiviteter blir mindre. Det finnes to typer motivasjon. Den første er indre motivasjon, som er en handling som er preget av nysgjerrighet, ønske om å mestre, evnen til å se ulike utfordringer. Det er altså barnets indre drivkraft som får det til å handle ut fra sine ønsker og initiativ. Det kan for eksempel være at barna leker fordi de synes det er morsomt (Moen & Jacobsen, 2007: 92). For å få barna til å bli indre motivert for det de holder på med krever det både kunnskaper, erfaringer og kompetanse hos pedagogisk leder som skal tilrettelegge for det fysiske miljøet (Bjørge, 2011:297). Barn kan også bli motivert fra ytre hold. Ytre motivasjon derimot handler om at vi gjør noe på grunn av at vi har fått en oppgave i å gjøre det, som for eksempel belønning. Alle barn uansett alder trenger motivasjon for å kunne lære. Alle trenger tegn fra det ytre på at de blir sett og satt pris på. En viktig motivasjonskilde er nettopp det ”å bli sett”. Det at barn får bekreftelse på at noe av det de gjør er bra og riktig kan gjøre underverker (Wormnes & Manger, 2005:28).

Det er viktig som pedagogisk leder at en gjennom sine valg av aktiviteter og sin egen deltakelse vekker barns nysgjerrighet, oppmerksomhet, kontraksjon og motivasjon. Det er viktig at når en skal motivere barna, så tar en tar utgangspunkt i deres behov, evner og hensyn til barns forskjellige bakgrunn. Ut ifra dette tilrettelegger en for at barns vekst, læring, modning og utvikling skal bli optimal (Moen & Jacobsen, 2007:92). For at barnet skal få en god utvikling er de avhengig av å være i bevegelse utendørs.

2.3.2 Mestring

Mestring er et begrepet som har flere ulike betydninger. Oftest brukes begrepet i betydningen å få til, håndtere eller beherske noe på en måte som oppfyller ulike forventinger, altså våre egne og omgivelsens forventinger. Mestring handler altså om det å skape noe eller oppnå noe som er verdifullt (Bakken, 2012).

Mestring er noe mennesker har genuint behov for (Wormnes & Manger, 2005:17). Moen & Jacobsen (2007:89) sier at etter hvert som barnets kroppsholdning og bevegelighet øker, vil barna ha et større behov for å kunne mestre og beherske ting de holder på med. Da er det viktig at barnehagepersonalet er der og støtter barnet ved ting de finner på av seg selv, og som de deretter kan mestre. Vi må kunne tilrettelegge fysisk fostring på en slik måte at det oppmuntrer til bevegelseserfaringer og ferdigheter, som også må ta hensyn til barnets evner,

samtidig må det kunne gi barnet utfordringer. Det må altså være samsvar mellom utfordringer og ferdigheter. Barns som vender tilbake til en aktivitet eller en ferdighet der de selv har hatt en følelse av å mestre er resultatet av motivasjon, og dette kan en observere hos barna.

3. Metode

I dette kapitlet skal jeg beskrive forskningsmetoden jeg har valgt å bruke i denne oppgaven. Jeg skal blant annet beskrive valg av metode, utvalg, framgangsmåte, intervju og intervjuguide, analyse av datamateriell, relevans og pålitelighet, og etiske hensyn.

3.1 Valg av metode

Vitenskapelig metode er fremgangsmåter en bruker for å kunne gi svar på de ulike forskningsspørsmål man har (Bergsland & Jæger, 2014:66). Målet for denne metoden er å samle inn, analysere og tolke data (Johannesen, Tufte & Christoffersen, 2010:299 referert i Bergsland & Jæger 2014:66). Valg av metode blir styrt i forhold til hvilken problemstilling en har, og det er også viktig å hente inn forhåndskunnskaper om temaet man har valgt for oppgaven for valg av metode (Kvale & Brinkmann, 2012: 121 referert i Bergsland & Jæger, 2014:66). Jeg har altså valgt den kvalitative forskningsmetoden, dette på grunn av at jeg følte den ville gi best mulig svar på min problemstilling. Den kvalitative metodens kjennetegn er at den forsøker å gå i dybden og vektlegger betydningen (Bergsland & Jæger 2014:66). Den kvalitative forskningen baserer seg på et stort spekter av ulike innsamlingsmetoder, intervju, observasjon, gjennomføring av prosjekter etc. (Bergsland & Jæger, 2014:67).

3.2 Utvalg

Jeg har valgt å intervju to pedagogisk ledere i to ulike barnehager. Grunnen til at jeg har valgt å intervju pedagogisk leder i begge barnehagen er fordi problemstillingen min sier noe om hvordan pedagogisk leder kan tilrettelegge, og dermed ble det mest relevant og der jeg fikk best svar. Begge informantene er utdannet førskolelærer med ekstra utdanning, og begge jobber som pedagogisk ledere på storbarnsavdeling. En av barnehagene jeg har intervjuet er privat og den andre er kommunal. Når jeg skulle velge informanter til min oppgave, gjorde jeg et strategisk valg. Dalland (2012:163) mener at vi gjør et strategisk valg når vi velger personer som har noe å bidra med til problemstillingen. Jeg tror ved å gjøre et slikt valg får jeg informanter som har den erfaringen og kunnskapen for å kunne gi best mulig svar på min problemstilling.

3.3 Framgangsmåte

Når jeg skulle samle inn data hadde jeg et ønske om å få gjort intervjuene i uforstyrrede omgivelser med informantene. Intervjuene ble derfor gjennomført i lukkede rom, ansikt til ansikt med hver enkelt informant. Dette for å unngå at fokuset kommer over på noe annet enn mine spørsmål. Jeg nevnte ikke hvor lang tid det ville ta, for det kommer veldig an på hvor mye hver enkelt informant svarer på spørsmålene. Det var viktig for meg å ikke få intervjuet til å fremstå stressende for mine intervjuobjekter, derfor ble det ikke satt en bestemt tid. De fikk den tiden de ville på spørsmålene, som igjen vil føre til større mulighet for fullstendige og utdypende svar. Jeg tok opp intervjuet på lydopptak for å få med mest mulig informasjon. Disse ble slettet etter at resultatdelen ble ferdig.

3.4 Intervju og intervjuguide

I denne oppgaven har jeg som sagt valgt intervju som metode. Denne metoden sier Bergland & Jæger (2014) baserer seg på et subjekt- subjekt – forhold mellom forsker og informant, og begge påvirker forskningsprosessen.

Før jeg skulle dra ut i barnehagene og intervju to pedagogiske ledere måtte jeg ordne en intervjuguide. Bergland og Jæger (2014:71) sier at: ”En intervjuguide inneholder emnene som skal tas opp i intervjuet, samt hvilken rekkefølge det skal ha.” En intervjuguide kan enten være strukturert eller semistrukturert. Innen den kvalitative metoden er den vanligste formen for intervjuer enten semistrukturert eller delvis strukturert. Min intervjuguide ble semistrukturert da jeg på forhånd hadde skrevet ned spørsmålene jeg ville stille, og hadde noen oppklarings spørsmål i bakhodet.

3.5 Analyse av datamateriell

På forhånd sendte jeg intervjuguiden til intervjuobjektene, dette for å få best mulig svar på spørsmålene mine. Videre transkriberte jeg begge intervjuene, og trakk ut gjentakelse av ord og det intervjuobjektene fokuserte mest på.

3.6 Etiske hensyn

I forbindelse med intervjuene sendte jeg ut samtykkeerklæring hvor det var informasjon om hvordan intervjuet ville fungere, og hva informasjonen skulle bli brukt til. Jeg informerte også før intervjuet at jeg ville ta det opp på båndopptaker og at dette kom til å bli slettet så fort jeg ble ferdig med oppgaven. Jeg har også valgt å anonymisere informantene med fiktive navn. Disse vil bli kalt pedagogisk leder 1 og pedagogisk leder 2.

3.7 Relevans og pålitelighet

Dalland (2012) hevder at det er to ulike spørsmål som må stilles til data. Det ene spørsmålet er hvilken relevans det har for oppgaven og det andre er hvor pålitelig dataene har blitt samlet inn på (Dalland, 2012:120). Dalland (2012) sier at dataene må ha en relevans for problemstillingen, og de må være gyldige. Jeg har brukt intervju som innsamlingsmetode for data. Det er viktig for meg å se på hvilke spørsmål som må stilles, for å gi meg de dataene jeg vil ha ut fra intervjuene mine (Dalland, 2012:120). Dataene må ha en relevans for problemstillingen, men det er ikke nok i følge Dalland (2012). Videre vil dette bety at det er viktig å velge informanter som vil ha en relevant betydning for undersøkelsen. Derfor valgte jeg to pedagogisk ledere i to ulike barnehager. Jeg valgte ut ifra at jeg kjente personene, og for at jeg visste de ville ha en relevans for mine oppgave.

”Selv om data i utgangspunktet er relevant, må de også være samlet inn på en slik måte at de er pålitelig” (Dalland 2012:120). Det vil også si at en må unngå unøyaktigheter. Dalland (2012) sier at feilkilder kan forekomme i intervjuene, altså i selve kommunikasjonsprosessen. I mine intervju kan det mulig være feilkilder ved mine formuleringer av spørsmålene. Dette kan også være med på at informantene misforstår spørsmålene mine og hva jeg spør om. Når jeg etter intervjuet skal transkribere kan det være mye som kan bli endret ved renskrivning, og det kan føre til redusert pålitelighet (Dalland, 2012:120).

4. Resultat

I dette kapitlet vil jeg gjøre rede for resultatene fra mine intervju med to pedagogisk ledere. Jeg velger å dele resultatkapitlet inn i fire kategorier; 1) Å arbeide med grovmotorikk, 2) Tilrettelegging, 3) Muligheter for barn i utemiljøet og nærmiljøet og 4) pedagogisk leders rolle. Noen spørsmål går inn i hverandre, noe som resulterer i tilnærmet like svar, og jeg har derfor plassert det spørsmålet innenfor den kategorien jeg synes passet best. Spørsmålene vil ikke komme i den rekkefølgen intervjuguiden viser.

4.1 Å arbeide med grovmotorikk

Jeg stilte spørsmål om hvorfor informantene synes det er viktig å jobbe med grovmotorikken. For pedagogisk leder 1, er det å jobbe med grovmotorikken viktig for å få ei normal utvikling. Videre sier hun ” Du må stimulere kroppen og musklene slik at de kan utvikle deg funksjonelt, altså stimulere kroppen til ei utvikling som er god.”

Mens pedagogisk leder 2 svarte ” Det er fordi grovmotorikken ligger til grunn for det

meste av utviklingen.” Hun påpekte videre” Det er også viktig for å håndtere situasjoner der det stilles krav, det kreves at barna kan sitte i ro, både i samlingsstund og når barna skal over i skolen.” Hun legger også til at” Motorikk og språk henger sammen, det går hånd i hånd, og dette påvirker igjen det sosiale. Det er jo alfa omega, likens så er det den grovmotoriske biten mye av det de driver på med i leken, der de velger selv og det er lystbetont.”

Jeg stilte også et spørsmål om hvordan informantene jobber med grovmotorikken. Pedagogisk leder 1 sier at det er viktig å legge til rette for det både inne og ute. Videre sier hun” Vi må være der som voksne, og gi de muligheter til utfordringer som gjør at de utvikler seg.” Hun sier at det foregår mye i frileken, når de er på tur og når de er ute i barnehagen. Videre forteller hun” Det å gi de tilbakemeldinger og legge til rette for at de kan bruke grovmotorikken sin.”

Pedagogisk leder 2 derimot svarte” Det er mye lek som barna styrer selv.” Hun sier videre at” Vi er mye ute, de får sykle, herje ute i det vi har, og i tillegg har vi to faste turdager i uken.” Hun sier også at de oppsøker ulike områder der barna får gå i ulendt terreng som gir barna flere utfordringer, der de virkelig får prøvd seg. Hun forteller at” Vi legger også opp for aktiviteter der barna får brukt kroppen sin. Vi prøver å gi de det allsidige, et vidt spekter så de får brukt hele kroppen, og at alle finner noe som de kjenner at de mestrer og tør å tøyse seg selv.”

På mitt neste spørsmål spurte jeg om hva informantene mener forventes av en 5-6 åring i forhold til grovmotorikken. Pedagogisk leder 1 svarte” Barna må på en måte begynne å ha kontroll over kroppen sin. Kanskje det å klatre i trær, løpe, ha ei grei bevegelse, kast og ta imot ball.”

Mens pedagogisk leder 2 svarer” Det å kunne gå trapper, det å kunne springe opp og ned - da tenker jeg på at de har en fotavvikling de bør ha på plass. De fleste barna sykler jo uten støttehjul. Det å kaste ball og ta i mot ball og løpe der de har en god flygerfase. De hopper på steiner der får de en form for balansetrening, de danser osv.”

4.2 Tilrettelegging

Jeg spurte også hvordan informantene vil tilrettelegge for å utvikle barns grovmotorikk i utemiljøet. Pedagogisk leder 1 svarte” Vi prøver å legge til rette for grovmotorisk lek, være tilstede, støtte og hjelpe.” Hun påpeker videre at uteområdet i barnehagen er veldig stort med ulike utfordringer. Videre forteller hun at barna blir kjent med uteområdet, men hun tror de får utfordringer hele tiden selv om de på en måte er vant til å være ute i området og ferdes der. Hun sier også at de har mye materiell tilgjengelig. ” Det er jo ting som er tilgjengelig hele

tiden i uteleken når vi ikke er på tur, de får velge selv.”

Pedagogisk leder 2 forteller følgende "Det er mye jeg har lyst til å endre på i uteområdet, i og med at det er ganske flatt her.” Videre sier hun at blir viktig å ha uteområder som har flere utfordringer og innbyr til aktivitet. Dette kan være større trær, lage spindelvev mellom ulike trær i ulike høydenivå. Hun forteller også at” Det å ha mindre faste apparat, fordi dette er ikke nødvendigvis det barna trenger. De trenger å få bruke kroppen sin og fantasien sin. Når de har faste apparat trenger de ikke å tenke og bruke fantasien på samme måte.”

4.3 Muligheter for barn i uteområdet og nærmiljøet

Jeg stilte spørsmål om hvilke muligheter barna har for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet. Pedagogisk leder 1 forteller at de har et underlag som er veldig variert med både asfalt, skog med ulendt terreng, bakker, lekeapparat og trær. De har et stort uteområde, så barna har muligheter for å bevege seg. Hun påpekte også at” Vi har mange unike turområder som ligger i gåavstand fra barnehagen.” Videre sier hun at de har to store sandkasseområder, både på fremsiden og på baksiden av barnehagen. Hun forteller til slutt at de i tillegg til dette har balansestokker, lekestativer og husker, og at de har områder med gress og asfalt, og to store bakker.

Mens pedagogisk leder 2 svarer at” Det er hovedsaken gjennom leken, men vi har også tilrettelaget motorisk aktiviteter, og tar med de på ulike plasser i nærmiljøet.” Videre forteller hun at bortsett fra at området rundt barnehagen er svært flatt, så sier hun at de har en haug, og noen få områder med gress. Deretter har de asfalt og fallmatter rundt omkring, men at hun gjerne ønsker at de skulle hatt mer gress.

Det siste spørsmål gikk ut på hvordan informantene bruker nærmiljøet i barnehagen, og hvilke muligheter de har. Pedagogisk leder 1 sier at de bruker nærmiljøet aktivt. Hun forteller videre” Vi er både i skogsområder og ved sjøen der vi har muligheten til å leke i fjæra. Vi har også gåavstand til alle våre nærområder”. Hun poengterer at det å se viktigheten med å bruke nærmiljøet er viktig, på grunn av at innemiljøet ikke klarer å stimulere slik naturen gjør.”

Pedagogisk leder 2 sier at de er mye på tur og bruker nærmiljøet veldig mye. Hun forteller videre” Vi er på et nærområde som ligger nært barnehagen, og vi er mest der om høsten, vinteren og våren før plassen blir fylt med brennesle.” Hun sier også at de har mange andre områder de bruker å være på. Videre forteller hun” Vi har muligheten til å stå på

skøyter, gå på ski på åkeren, dra til skateparken, gå til elva og gå til ulike turmål rundt barnehagen. Vi bruker også buss for å komme oss til fjæra og forskjellige fjellturer.”

4.4 Pedagogisk leders rolle

Jeg stilte spørsmål om hvilken rolle informantene tar i leken sammen med barna. Pedagogisk leder 1 svarte” Vi er både aktiv sammen med barna og aktiv på siden, det at vi er tilstede selv om vi ikke er med i selve leken, men at vi er der og observerer, og er tilstede hvis det er behov for det.” Hun påpeker også at å være der og bidra til undring er viktig, noe som kan ha en kreativ og spennende vri i leken.”

Pedagogisk leder 2 svarte” Det varierer veldig, for barn er forskjellige. Det er viktig å vite hvordan en skal gå inn i leken, og være bevisst på hvordan vi gjør ting slik at vi ikke ødelegger leken. Det er viktig at vi lar barna være i fred, men samtidig støtter de og hjelper de i leken. Hun påpeker videre” Vi kan gå inn i leken, og få den mer variert.” Videre sier hun at de lar barna få bestemme, og at de får styre det slik at det er på deres premisser, og de ansatte får tildelt en rolle på lik linje som andre. Hun forteller også at barna selv kan invitere dem inn i leken hvis det er behov og ta andre roller, men de prøver å unngå å ta lederrollen.”

Mitt neste spørsmål handlet om hvordan de som pedagogiske ledere kunne motivere barn til å utvikle grovmotorikken sin. Pedagogisk leder 1 svarte” Jeg må være der og se de, gi de” feedback” og anerkjennelse på grovmotorikken deres.” Hun forteller videre” Det å legge til rette for at de kan møte nye utfordringer som de klarer. Oppleve mestring slik at de får ei god følelse, slik at får lyst til å gjøre ting flere ganger.”

Mens pedagogisk leder 2 svarte” Det å legge til rette for aktivitet.” Hun forteller videre at de er aktive sammen med barna og lytter til dem, finner ut hva de liker å holde på med, og hjelper dem å finne motivasjon og mestring. Hun påpeker det å ha en relasjon til barna, det å observere de i den grad at du vet hvor de ligger. Hun forteller videre” Det å klare og gjøre barna nysgjerrige på ting, få de litt utpå og oppleve glede med det vi holder på med, medvirkning, mye ros og oppmuntring. Ikke minst å ha tro på at barna klarer ting, og at de skjønner at vi har troen på de, og er der å støtter slik at de klarer mer og mer selv.”

Til slutt spurte jeg om hvordan de som pedagogisk ledere kan legge til rette for at barna opplever mestring i utemiljøet. Pedagogisk leder 1 svarte” Det å være der for barna, og legge til rette for at de møter utfordringer som er tilnærmet deres nivå.” Videre forteller hun” Vi har mye utstyr og lekeapparater som innbyr til grovmotoriske aktiviteter ute, men vi som voksne må være der å gi støtte,” feedback” og ros”.

Mens Pedagogisk leder 2 svarte” Det å hjelpe til, og få til et utemiljø som er

motiverende, og mye av det vi har ute her er veldig bra.” Hun forteller videre at hun er tilstede og ser barna hele tiden, ser hva de har behov for, hva de har lyst til, og når de spør om noe, er det viktig å gi barna svar med en gang. Det er også viktig å gi ros, oppmuntre, skape utfordringer og tilpasse.” Avslutningsvis sier hun ” La barna medvirke, la de få si hva de synes er spennende, ta de med, og prøv å lage ting ut fra deres ønsker.”

5. Drøfting

”Hvordan kan pedagogisk leder tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet hos barn i alderen 5-6 år?”

I denne oppgaven har jeg prøvd å finne ut hvordan pedagogisk leder kan tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet. I dette kapittelet vil jeg drøfte resultatene fra intervjuene opp mot teori. Jeg velger å ta utgangspunkt i de kategoriene jeg har i resultatkapittelet: 1) å arbeide med grovmotorikk, 2) tilrettelegging, 3) Muligheter for barn i uteområdet og nærmiljøet og 4) pedagogiske leders rolle.

5.1 Å arbeide med grovmotorikk

I intervjuet med pedagogisk leder 2 snakket hun om at det er viktig å jobbe med grovmotorikken fordi den ligger til grunn for det meste av utviklingen. Her snakket hun også om at det var viktig med tanke på situasjoner der det stilles krav, at det kreves av barna å sitte rolig, både i samlingsstunden og når de skal over i skolen. Dette er i samsvar med det Moen & Sivertsen (1999:34) sier i forhold til at de grunnleggende, naturlige bevegelsene er et viktig grunnlag for barns senere problemløsning, prestasjonsevne, kontaktskapende virksomhet og læringsberedskap. Ut ifra dette mener jeg at det kan se ut som pedagogisk leder 2 ikke bare tenker på viktigheten for barnets utvikling av grovmotorikk her og nå, men at den også har betydning for barnets utvikling senere i livet, og for å mestre ulike situasjoner. Hun nevner også at motorikk og språk henger sammen, at det går hånd i hånd, og at dette igjen påvirker det sosiale. I nyere tid har Wang (2014) forsket på dette, og i sine funn har hun sett mulige sammenhenger mellom språklig og motoriske utvikling (Wang, 2014). Det virker som at pedagogisk leder 2 er klar over hvor viktig det er å jobbe med grovmotorikken hos barn i alderen 5-6 år, med tanke på overgangen til skolen.

Begge informantene sier at de jobber med barns grovmotorikk gjennom barns lek, der de legger til rette for det ute og inne. Da jeg intervjuet pedagogisk leder 1 snakket hun også om at det er viktig å være der som voksne, og gi tilbakemeldinger. Det å gi barna muligheter til utfordringer som gjør at de utvikler seg, og legge til rette for at de kan bruke grovmotorikken sin. Pedagogisk leder 2 snakket om at de var mye ute og hadde i tillegg to

faste turdager i uken. Hun forteller også at de oppsøker plasser med ulike utfordringer der barna får brukt hele kroppen, og at alle finner noe som de kjenner at de mestrer. Moen & Sivertsen (1999) hevder at ingenting kan erstatte de utfordringene nærmiljøet har å by på. Pedagogisk leder 2 ser viktigheten av å ta i bruk barnehagens nærmiljø og de utfordringene det har å by på, og at dette videre er viktig for barns utvikling og opplevelser. Ut ifra mine funn ser det ut til at pedagogisk leder 2 er opptatt av å utnytte muligheten nærmiljøet har å by på. Jeg har selv sett hva et nærmiljø kan by på, og hvor godt barna leker seg da barnehagen oppsøker slike plasser. Det kan se ut til at barna leker bedre sammen, fantasien blir større og de får flere utfordringer enn uteområdet på barnehagen.

I intervjuet med pedagogisk leder 2 snakket hun om at det er en del de forventer at barna i 5-6 årsalderen skal ha på plass. Hun nevnte spesielt det å kunne springe opp og ned trapper, og her bør man ha på plass en fotavvikling. Dette kan blant annet være å sykle uten støttehjul, kaste og ta i mot ball, eller løpe med en god flygerfase, der de ruller foten slik at de bruker hele kroppen. Det kan også være å hoppe på stener, der de får en form for balansetrening. Det stemmer overens med hva Moen & Sivertsen (1999) skriver i sin bok skritt for skritt. De hevder at det er ulike bevegelsesmønstre barna bør begynne å mestre, det er blant annet å vise god fotavvikling, løpe med stadig mer tydelig svevefase, løpe opp og ned trapper og sykle på tohjuls sykkel. Det er tydelig her at pedagogisk leder 2 har en del kunnskaper om barns grovmotorikk, og at hun har en del forventninger til barna. Når det kommer til det praktiske, blir spørsmålet om pedagogisk leder 2 legger til rette for dette? Eller er det bare ord som kommer ut? For meg så virker det som at hun har et fokus på at dette er noe barna bør ha på plass siste halvåret i barnehagen. Hun nevnte også videre at barna hopper på stener der de får en form for balansetrening. Moen & Sivertsen (1999:87) skriver også at barn i denne alderen ikke klarer å unngå og gå på stener når de går. Det er dermed viktig at barna får muligheten til å styrke disse bevegelsesmønstrene, og det er dermed viktig at pedagogisk leder legger til rette for det både i uteområdet og i nærmiljøet.

5.2 Tilrettelegging

Jeg spurte hvordan informantene ville tilrettelegge for å utvikle barns grovmotorikk i utemiljøet. Pedagogisk leder 1 snakket om det å prøve og legge til rette for grovmotorisk lek, være tilstede, støtte og hjelpe. Videre fortalte hun at de har et stort uteområde innenfor barnehagens gjerder med ulike utfordringer. Hun poengterte at de blant annet har to skogsområder med ulendt terreng, bakker, trær og balansestokker. I forskningsrapporten "Ute på Dags" (Grahn et.al., 1997) har svenske forskere funnet ut at barn som er mye i miljø med

innslag av natur, har blant annet bedre motorikk og bedre konsentrasjonsevne, enn barn som er innendørs eller som ikke tilgang på natur på lekeplassen. Et uteområdet med innslag av natur er dermed svært positivt for utvikling av grovmotorikk. Dette er også en fordel når barna skal over til skolen, og jeg mener disse barna har en god forutsetning for å bli godt utviklet til skolestart. Thorbergsen (2012:55) sier at den viktigste funksjon for uteområdet er at den gir muligheten for å bruke kroppen sin. Det er i samsvar med det pedagogisk leder 1 sier, det er et stort uteområde med mange ulike utfordringer, og barna har muligheten til å røre på kroppen sin.

Pedagogisk leder 2 derimot snakket om at det var mye hun ville ha endret på i uteområdet, i og med at uteområdet er veldig flatt. I følge forskningsrapporten ”Ute på Dags” (Grahm et.al., 1997) er det barn som oppholder seg i miljø med mye innsalg av natur som blant annet har bedre motorikk og konsentrasjonsevne. Ut ifra denne forskningen har ikke pedagogisk leder 2 sin barnehage de beste forutsetninger for å klare det med tanke på at de ikke har tilgang til natur på lekeplassen, slik som pedagogisk leder 1 har i sin barnehage. Jeg mener at når uteområdet er flatt er det viktig å finne områder i nærmiljøet som kan stimulere til akkurat dette hos barna, og at det blir organiserte aktiviteter. Det er heller ikke bare negativt med flate uteområder, barna har store muligheter til å løpe, sykle i stor fart og fange hverandre. Jeg mener også det kommer an på om pedagogisk leder 2 er flink til å legge til rette for barna. Videre snakker pedagogisk leder 2 om det å ha et uteområde som har flere utfordringer, og det å ha mindre faste apparat, fordi hun mener at barna ikke trenger det. Hun påpeker at barna trenger å få bruke kroppen sin og ikke minst fantasien, men når de bruker faste apparat mener hun at de ikke trenger å bruke fantasien på lik måte.

Det pedagogisk leder 2 sier her, er interessant. Selv om uteområdet er stort, kan det ikke likevel bli for kjedelig for 5-6 åringen etter hvert? Noren (1993:332) fant ut at når barna oppholder seg på områder som er tilrettelagt for lek, så bruker de bare liten prosent av den totale tiden sin på stasjonære lekeapparat, og påpeker at de heller velger løse materialer. Pedagogisk leder 1 derimot, mener at barna hele tiden får utfordringer selv om de er vant til å være ute og ferdes der, mens pedagogisk leder 2 mener faste apparat ikke er nødvendig på grunn av at barna trenger å bruke fantasien og kroppen sin. Det viser seg også at barna heller ikke velger disse apparatene over tid, og det mener jeg kan ha med å gjøre at de har for få utfordringer eller at barna føler de må gjøre det som apparatene skal brukes til, og dermed klarer de ikke å ta i bruk fantasien, og får heller ikke til å leke hvor de vil og forflytte seg underveis. Thorbergsen (2012) påpeker at et statisk apparat kan fort bli kjedelig og oppbrukt for 5-6 åringene (Thorbergsen, 2012:55).

5.3 Muligheter for barn i uteområdet og nærmiljøet

Når det gjelder muligheter for barn i uteområdet og i nærmiljøet, snakket begge informantene om deres uteområde og mulighetene områdene har for grovmotorisk utvikling. Det kom frem i intervjuene at informantene har svært ulike uteområder for å utvikle grovmotorikken på.

Informant 1 viser blant annet til skogsområder med mye trær og ulendt terreng, flere bakker, sandkasser, balansestokker, lekestativ, husker og ulike underlag. Hun fortalte videre at de har et stort uteområde med ulike utfordringer, der barna har muligheter for å bevege seg.

Pedagogisk leder 2 sier at deres uteområde er veldig flatt, bortsett fra en haug de har, og noen tynne trær. Hun forteller at de har noen gressområder, men ellers er det asfalt og fallmatter rundt omkring. Hun poengterer at de skulle gjerne ha hatt flere utfordringer med bakker, humper, mer gress osv. Pedagogisk leder 2 er altså veldig klar over at det skulle ha vært flere muligheter på uteområdet. Fjørtoft (2011) har laget en læringslandskapsmodell, der hun beskriver at landskapselementer inviterer til fysisk aktivitet som igjen påvirker motorisk utvikling. Derfor er det viktig at barnehagene har forskjellig topografi som sletter og bakker, og det er også viktig å ha vegetasjon som trær og busker, slik at barna både kan klatre og gjemme seg bak. Ut ifra det informantene sier har den ene flere muligheter enn den andre. Pedagogisk leder 1 har et uteområde som byr på mange muligheter, mens pedagogisk leder 2 har et litt mer begrenset uteområde med tanke på at det er veldig flatt, og at de er avhengig av å bruke nærmiljøet. Videre sier Fjørtoft i sin modell at "Lek og fysisk aktivitet i et variert landskap fremmer motorisk utvikling hos førskolebarn i større grad enn lek på en tradisjonell lekeplass" (Fjørtoft, 2000a, 2001; Grahn mfl., 1997 referert i Fjørtoft, 2011:178). Ut ifra det informantene forteller, mener jeg at pedagogisk leder 1 har et uteområde med variert landskap, mens pedagogiske leder 2 har en veldig tradisjonell lekeplass som er veldig flatt. Et uteområde skal som sagt være utformet på en slik måte at den inspirerer til lek som støtter barnets helhetlige utvikling (Storli, 2011:331). Videre sier Storli (2011) at det er uterommet som blir sett på som barnehagens viktigste rom for å stimulere barnets grovmotoriske utvikling. Dette uttrykker pedagogisk leder 1 - de har et uteområde som gir barna muligheten til å bevege seg, og dermed utvikle grovmotorikken. Ettersom pedagogisk leder 2 har begrensninger innenfor dette området, bør hun i dette tilfellet tilrettelegge for aktiviteter som kan bidra til at barna fremmer grovmotorisk utvikling, og bruke nærområdet i større grad, samt dra på turer.

På mitt spørsmål om hvordan de bruker nærmiljøet i barnehagen, og hvilke muligheter de har, var begge informantene enige om viktigheten av å bruke nærmiljøet aktivt.

Pedagogisk leder 1 sa at de både er på skogsområder og ved sjøen der de har muligheten til

lek i fjæra. Hun påpeker også at de har gåavstand til alle sine nærområder, og poengterer viktigheten med å bruke nærmiljøet, fordi innemiljøet ikke klarer å stimulere som naturen gjør. Pedagogisk leder 2 fortalte noe lignende. Hun fortalte at det er et sted de bruker å være veldig mye om høsten, vinteren og våren. Hun sa også at de har andre muligheter som å gå til elva, skateparken og gå på ski på åkeren osv. Til slutt sa hun at de bruker å ta buss for å komme seg til fjæra og ulike fjellturer. Dette kan knyttes opp mot det Moen & Sivertsen (1999) beskriver i sin bok. De sier at barnehager som ligger i gåavstand til sine nærområder må benytte denne muligheten. Her mener jeg barna kan få utvikle grovmotorikken ved å gå til og fra turmålene sine, det å ferdes i terreng med ulike underlag. Som nevnt ovenfor, sa begge informantene at de er aktivt på tur i nærmiljøet. Moen & Sivertsen (1999:175-176) sier at det er ingenting som kan erstatte de utfordringene nærmiljøet har å by på. Jeg synes derfor det er svært bra at det kommer frem fra begge informantene at de aktivt bruker nærmiljøet, og dette mener jeg kan være positivt for barnets motoriske utvikling. Jeg tenker videre på om det er gunstig å kun ha et fast sted å dra på tur? Kan det bidra til at stedet blir fort kjedelig og oppbrukt? Kan det være en mulighet å variere mellom flere steder? Jeg tror variasjon for barna er bra, det kan bidra til utfordringer i form av at de får gå i variert terreng. Ulike steder gir ulike utfordringer, og det kan være en faktor som bidrar til å utvikle grovmotorikken hos barna. Det er viktig at den pedagogiske lederen i barnehagen vektlegger dette når en arbeider med grovmotorisk utvikling.

5.4 Pedagogisk leders rolle

Når det gjelder hvilken rolle informantene tar i barnas lek, fortalte pedagogisk leder 2 at det varierer, fordi barn er forskjellige. Noen ganger er det de ansatte som inkluderer, noen ganger har de roller i leken, og hvis de ser det er nødvendig, inviterer de seg inn i leken, men prøver konsekvent å ikke ta lederrollen. Det er viktig å la barna være for seg selv, men samtidig støtte og hjelpe de. Hun påpeker at det er viktig å vite hvordan en skal gå inn i leken og være bevisst på hvordan man gjør ting, så de ansatte ikke ødelegger leken. Det samsvarer med det Lillemyr (2012:232) sier i sin bok. Lillemyr (2012) sier at det er viktig i leksammenheng at de voksne finner en balansegang mellom det å la leken være i fred, gi støtte og hjelp i leken, og det å se hvert enkelt barn i leken. Han påpeker også at det viktig at pedagoger kan stimulere barn til å oppleve og erfare leken som spennende, men også utfordrende. Lillemyr (2012) sier videre at det er mange måter for den voksne å gå inn i leken på. Det virker som pedagogisk leder 2 er veldig bevisst på sin væremåte sammen med barna, om hvordan hun skal opptre i leken og om hvordan hun skal gå inn. Det ville vært spennende og sett om det hun forteller

blir gjennomført i praksis til enhver tid, og hvordan dette gjøres. Det vil være fordeler og ulemper både med å gå inn i leken, og det å la leken være i fred. På en side vil barna oppleve og bli sett, og få anerkjennelse fra de voksne. På en annen side kan barna oppleve det som forstyrrende, og at de helst vil utfolde seg selv. Her blir det viktig med en balansegang, både gi støtte og hjelp, samtidig som barna får leke og utfolde seg på egenhånd.

Når det er snakk om hvordan pedagogisk leder kan motivere barn til å utvikle grovmotorikken sin, er det flere faktorer som blir viktig. Pedagogisk leder 2 sier at det blir viktig å legge til rette for aktivitet. Hun forteller også at det er viktig å være aktiv sammen med barna, lytte, og finne ut hva de liker å gjøre, og hjelpe de å finne motivasjon og mestring. Hun påpeker også at det blir viktig å klare og få barna nysgjerrige på ting, og skape en glede når de holder på, samt mye ros og oppmuntring. Det pedagogisk leder 2 sier her om å legge til rette for aktivitet kan sammenfattes med teorien. Bjørgen (2011) skriver at for å få barn til å bli indre motivert, krever det at pedagogisk leder har kunnskaper, erfaringer og kompetanse. Dette fordi pedagogisk leder skal tilrettelegge for det fysiske miljøet (Bjørgen, 2011:297). Ut ifra datainnsamlingen kan jeg se at pedagogisk leder 2 er opptatt av å legge til rette for aktivitet i barnehagen, og at dette er viktig for henne. Videre sier Moen & Jacobsen (2007) at det er viktig å sette av tid til å lytte til barna, og ta de med inn i planlegging, tilrettelegging og vurdering av forskjellige leker og andre aktiviteter i barnehagen. De hevder også at vi pedagoger må ha evne til å lytte, observere og kommunisere osv. (Moen & Jacobsen, 2007:29). Videre påpeker Moen & Jacobsen (2007) at det er viktig som pedagogisk leder at man gjennom sine valg av aktiviteter og sin deltagelse vekker barns nysgjerrighet, oppmerksomhet, konsentrasjon og motivasjon. Dette er pedagogisk leder 2 svært tydelig på. Hun mener hun bør finne aktiviteter som barn blir nysgjerrige på, og at medvirkning har en viktig rolle (Moen & Jacobsen, 2007:92).

Det siste som drøftes er spørsmålet om hvordan en som pedagogisk leder kan legge til rette for at barna opplever mestring i utemiljøet. Pedagogisk leder 1 mente det var viktig å være der for barna, og legge til rette for at de møter utfordringer som er tilnærmet deres nivå. Hun påpeker at de har mye utstyr og lekeapparater som innbyr til grovmotorisk aktiviteter ute, men vi som voksne må være der å gi støtte, ”feedback” og ros. Moen & Jacobsen (2007) vektlegger nettopp det pedagogisk leder 1 sier: en må kunne tilrettelegge fysisk fostring på en slik måte at det oppmuntrer til bevegelseserfaringer og ferdigheter, som også må ta hensyn til barnets evner (Moen & Jacobsen, 2007:89).

6. Konklusjon

Den pedagogiske lederen har en viktig rolle i utviklingen av grovmotorikk i utemiljøet hos barn i alderen 5-6 år. Barna i denne alderen er snart klare for skolestart, og det forventes at de har den grunnleggende- og naturlige bevegelsesfasen utviklet. Det innebærer blant annet å løpe, og det å hinke på en fot. Dette er et viktig grunnlag for utvikling senere i livet. Hvis uteområdet ikke byr på nok utfordringer, er det pedagogen sin rolle å organisere og legge til rette for aktiviteter slik at det fremmer grovmotorisk utvikling. Begge informantene vektlegger at det er viktig for de voksne å være tilstede i leken slik at alle barna kan finne noe de mestrer. Den pedagogiske lederen skal altså være til hjelp og støtte, og skape en mestringsfølelse blant barna. Dette fører igjen til økt motivasjon for lek. Mestrer de leken, finner de en større motivasjon for å leke. Står barna derimot fast i leken, er det viktig med ros og oppmuntring. Pedagogen bør finne en balansegang mellom å være tilstede i leken, samt la barna få leke og utfolde seg i fred.

Tilrettelegging av grovmotorisk utvikling handler mye om hvordan pedagogen klarer å utnytte uteområdet og nærmiljøet. Ut ifra informantene sine besvarelser, ser en at det kan være store forskjeller mellom barnehagers utemiljø. Noen kan ha et stort uteområde med ulendt terreng, mens andre kan ha et lite område som er helt flatt. Har barnehagen et middels uteområde, som ikke helt strekker til for barnets utvikling, blir det viktig å bruke nærmiljøet. Nærmiljøet byr på flere utfordringer og muligheter enn det selve området rundt barnehagen gjør. Har barnehagen gangavstand til et rikt nærmiljø, er det viktig å utnytte dette. Det blir også viktig å tenke variasjon her, en må kunne dra til flere ulike steder. Ulike steder gir ulike utfordringer for barns motoriske utvikling. Ulendt terreng blir viktig for grovmotorikken.

Ut ifra mine undersøkelser ser en at den pedagogiske lederens rolle handler om å tilrettelegge for ulike aktiviteter i uteområdet. Det kan både være aktiviteter som er organiserte, eller en mer frilek der barna leker på egenhånd. Uansett så blir det viktig å være tilstede og gi støtte, samt å bidra til motivasjon og mestring.

6.1 Videre forskning

Det hadde vært svært spennende å forske videre på dette temaet. Det er en del elementer som hadde vært interessant å sett nærmere på. Videre ville det ha vært interessant å observere hvordan pedagogisk leder faktisk gjør det i praksis, også observere barna i forhold til dette. Det ville også vært muligheter for å intervju flere personer for å se om jeg hadde fått andre svar, eventuelt intervjuet en pedagogisk leder i en så kalt by barnehage og en friluftsliv barnehage.

7. Referanseliste

Bakke, B. (2012). *idebanken.org: Mestring skaper arbeidsglede*. Hentet 09.Mai 2016 fra

<http://www.idebanken.org/innsikt/artikler/mestring-skaper-arbeidsglede>

Barnehageloven (2011). *Lov om barnehager*. Hentet 9. Mai 2016 fra

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64/KAPITTEL_1

Bergsland, M.D., & Jæger, H. (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanning*. Oslo:

Cappelen Damm Akademisk

Bjørgen, K. (2011). *Praktisk planlegging og tilrettelegging av bevegelseslek i barnehagen:*

E.B. H Sandseter, T. Hagen & T. Moser (red). *Barnas barnehage 3: Kroppslighet i*

barnehagen: Pedagogiske arbeid med kropp, bevegelse og helse (s. 170-185). Oslo:

Gyldendal akademisk.

Dalland, O. (2012). *Metode og oppgaveskriving* (5.Utgave). Oslo: Gyldendal Norsk forlag AS

Fjørtoft, I. (2011). *Barn og bevegelse: Læring gjennom landskap:* E.B. H Sandseter, T. Hagen

& T. Moser (red). *Barnas barnehage 3: Kroppslighet i barnehagen: Pedagogiske*

arbeid med kropp, bevegelse og helse (s. 170-185). Oslo: Gyldendal akademisk.

Gotvassli, K.Å. (2013). *Boka om ledelse i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget

Hagen, T.L. (2011). *Bevegelseslek i natur og barnehagens nærmiljø:* E.B. H Sandseter, T.

Hagen & T. Moser (red). *Barnas barnehage 3: Kroppslighet i barnehagen:*

Pedagogiske arbeid med kropp, bevegelse og helse (s. 343-351). Oslo: Gyldendal

akademisk.

Jagtøien, G.L., & Hansen, K. (2000). *I bevegelse: Sansemotorikk – Leik – Observasjon*.

St.Olavs plass: Gyldendal Norsk forlag ASA

Kunnskapsdepartementet (2011). *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Oslo:

Kunnskapsdepartementet.

Lillemyr, O.F. (2012). *Lek på alvor* (3.Utgave). Oslo: Universitetsforlaget AS

Meld. St. 24 (2012-2013,10). *10 Enkeltbarnet i felleskapet – samarbeid til barnets beste*.

Hentet 10. Mai 2016 fra

https://www.regjeringen.no/contentassets/2e8ad98938b74226bc7ff395839434be/no/pdfs/stm20122013_024000dddpdfs.pdf

Moen, E., & Sivertsen, A. (1999). *Skrutt for skritt. Barn og bevegelse. Fysisk fostring/kroppøving i barnehage og småskolen* (4.Utgave). Nesbru: Vett & Viten AS.

Moen, E., & Jacobsen, K.B. (2007). *Skrutt for skritt: barn og bevegelse: Fysisk fostring/kroppøving i barnehage og grunnskole* (5.Utgave). Nesbru: Vett & Viten AS.

Osnes, H., Skaug, H.N., & Kaarby, K.M.E. (2012). *Kropp, bevegelse og helse i barnehagen*.

Oslo: Universitetsforlaget

Sigmundsson, H., & Pedersen, A.V. (2000). *Motorisk utvikling. Nyere perspektiv på barns utvikling*. Oslo: Sebu forlaget

Storli, R. (2011). Bevegelseslek i barnehagens uteområde. I: E.B. H Sandseter, T. Hagen

&T.Moser (red). *Barnas barnehage 3: Kroppslighet i barnehagen: Pedagogiske arbeid med kropp, bevegelse og helse* (s. 325-342). Oslo: Gyldendal akademisk.

Statisk Sentralbyrå. (2012). *Kvalitet i barnehagen. Gode nok barnehager for alle?* Hentet 10.

Mai 2015 fra <http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/gode-nok-barnehager-for-alle>

Thorbergsen, E. (2012). *Barnehagens uterom*. Oslo: Pedagogisk forum

Wang, M.V. (2014). *Psykologtidsskriftet: Språkutvikling hos barn: Ny metode – like funn*.

Hentet 21. Mai 2016 fra http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=426021&a=4

Wilhelmsen, B., & Holthe, A. (2010). *Måltider og fysisk aktivitet i barnehagen - Barnehagen som arena for folkehelsearbeid*. Oslo: Universitetsforlaget

Wormnes, B., & Manger, T. (2005). *Motivasjon og mestring. Veien til effektiv bruk av egne ressurser*. Bergen: Fagforlaget

8. Vedlegg

8.1 Intervjuguide

Intervjuguide pedagogisk leder

Problemstilling: Hvordan kan pedagogisk leder tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet hos barn i alderen 5-6 år?

Bakgrunnsopplysninger:

1. Hvor gammel er du?
2. Hvor lenge har du jobbet i denne barnehagen?
3. Hvor lenge har du jobbet på storbarneavdeling som pedagogisk leder?
4. Hvilken utdanningsbakgrunn har du?

Barns grovmotorikk

1. Hva legger du i begrepet motorisk utvikling?
2. Hva legger du i begrepet grovmotorikk?
3. Hvorfor synes du det er viktig å jobbe med grovmotorikken?
4. Hvordan jobber dere med grovmotorikken hos de største barna?
5. Hva mener du forventes av en 5-6 åring i forhold til grovmotorikken?
6. Hvordan vektlegges barns grovmotorikk ute i barnehagen?
7. Hvordan vil du tilrettelegge for å utvikle barns grovmotorikk i utemiljøet?

Barnehagens utemiljø

1. Hva legger du i begrepet utemiljø?
2. Hvilken lek foretrekker de største barna når det kommer til grovmotoriske aktiviteter?
3. Hva finnes av leker og andre leke materialer i barnehagens uteareal?
4. Hvilken muligheter har barna for å utvikle grovmotorikken i barnehagens utemiljø?
5. Hvordan ser barnehagens uteområdet ut?
6. Hvordan bruker dere nærmiljøet i barnehagen? Hvilken muligheter har dere?
7. Hvilken betydning har utemiljøet for motorisk utvikling?
8. Hvilke grovmotoriske aktiviteter foregår inne? Gi eksempler.

Voksenrollen

1. Hva legger du i begrepet voksenrollen?
2. Hvilken roller tar dere i leken sammen med barna?
3. Er dere reflekterte voksen i leken sammen med barna? Hvis ja, begrunn.
4. Hvordan går det når voksne deltar i leken kontra når de voksne ikke deltar i leken? Drives den bedre når dere deltar eller ikke? Begrunn.
5. Hva legger du i begrepet motivasjon?
6. Hva tror du motiverer barna til grovmotoriske aktiviteter i barnehagen?
7. Hvordan kan du som pedagogisk leder motivere barna til å utvikle sin grovmotorikk i positiv retning?
8. Hva legger du i begrepet mestring?
9. Hva kan mestring hos barna ha å si for deres grovmotoriske utvikling?
10. Hvordan kan du som pedagogisk leder legge til rette for at barna opplever mestring i utemiljøet?

Avslutning

1. Er det noe du ønsker å tilføye i forhold til det vi har snakket om

8.2 Samtykkeskjema

Forslag til mal i forbindelse med forespørsel om deltakelse i datainnsamling, intervju til bruk i bacheloroppgaven:

Barnehagens navn

Adresse

Til pedagogisk leder

I forbindelse med min bacheloroppgave, ønsker jeg å intervju deg som pedagogisk leder. Problemstillingen min er « Hvordan kan pedagogisk leder tilrettelegge for å utvikle grovmotorikken i utemiljøet.» jeg har laget en intervjuguide på forhånd, med en rekke spørsmål rettet mot både barns grovmotorikk, barnehagens utemiljø og voksenrollen. Jeg kommer til å ta lydopptak, og bruker kun svarene jeg har fått. Opptakt vil bli slettet så fort resultatene blir skrevet ned. Hverken du som person eller barnehage vil bli nevnt i barnehagen. Det er frivillig å delta, og har noen spørsmål, kan du ta kontakt med min veileder Karin Kippe.

VENNLIG HILSEN

Stine Holmli Østborg

Vedlegg: Informasjon fra Nord universitet\studieleder.

Samtykke til intervju:

Sted og dato:

Underskrift:

Jeg har lest informasjonen om datainnsamlingen og gir mitt samtykke til å bli intervjuet

Opplasting av samtykkeskjema

Opplasting samtykkeskjema

Last opp pdf.-filen her. Maks én fil.

BESVARELSE

Filopplasting

Filnavn	5247175_cand-3270267_5224941
Filtype	pdf
Filstørrelse	15.342 KB
Opplastingstid	02.06.2016 10:25:14

Neste side
Besvarelse
vedlagt

**SAMTYKKE TIL BRUK AV PROSJEKT, KANDIDAT-, BACHELOR-
OG MASTEROPPGAVER**

Forfatter(e): Stine Holmli Østborg

Norsk tittel: Grovmotorisk utvikling i utemiljøet

Engelsk tittel: Gross motor development in the outdoor area

Studieprogram: Barnehagelærerutdanning

Emnekode og navn: BLU360 Barnehagelærerutdanning

**Vi/jeg samtykker i at oppgaven kan publiseres på internett i fulltekst i Brage,
Nords' åpne arkiv**

**Vår/min oppgave inneholder taushetsbelagte opplysninger og må derfor ikke
gjøres tilgjengelig for andre**

Kan frigis fra: _____

Dato: 02.06.2016

Stine Holmli Østborg

_____
underskrift

